

Existence (ek-sistence)

Kdysi se tradičně stavěla existence proti esenci, a to v tom smyslu, že esence byla chápána jako souhrn vlastností (atributů), zatímco existence znamenala skutečný výskyt (ve světě). To se změnilo brzo po počátcích nové doby, zejména však po rozhodujícím působení Sørensa Kierkegaarda a vlivem jeho chápání „existence“. Nový význam (resp. nové významy) se ještě neustálily, a proto se lze pokoušet o vlastní interpretaci (pod jistým vlivem filosofů existence). Řecký výraz *stasis* (jakož i jeho latinský překlad) zdůrazňují, že něco stojí, tj. že se nepohybuje, tedy pouhý (ale trvalý) stav. Řecké *ek-* (podobně jako latinské *ex-*) pokazuje na něco ven stojícího, ven čnícího, ven trčícího. Ale v obou případech chybí přítomnost jakéhokoli pohybu, včetně aktivního, tedy akce. Z toho se zdá vyplývat, že nemůže jít ani o žádnou formu transgrese ani transcendence, neboť ta aktivitu předpokládá. Budeme proto zatím mluvit jen o jakémsi „ek-statickém“ momentu čehosi, co je nějak jsoucí, aniž by to bylo jakkoli podmíněno aktivitou téhož, ale aniž by to také mohlo být považováno za součást nebo složku téhož.

(Písek, 160114-2.)